

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamisesta ja siihen liittyvistä laeista

Johdanto

Ehdotuksella esitetään muutettavaksi oppimisen ja koulunkäynnin tukea koskevat säännökset perusopetuslaissa ja muissa siihen liittyvissä laeissa.

Esityksen tavoitteena on pääministeri Orpon hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti uudistaa nykyinen oppimisen ja koulunkäynnin ns. kolmiportaista tukea koskeva lainsäädäntö siten, että tuen muodot olisivat valtakunnallisesti yhtenäiset, selkeät ja monipuoliset. Esityksessä selkiytettäisiin oppilaalle annettavien tukimuotojen kokonaisuutta, tuen järjestämisen periaatteita, käytäntöjä ja käsitteitä.

Esityksen tavoitteena on selkiyttää, täsmentää ja yhtenäistää oppilaan saaman tuen muotoja siten, että tukitoimet olisivat valtakunnallisesti yhtenäiset ja selkeät sekä varmistaa riittävät resurssit tukitoimien toteuttamiseen.

Esityksen tavoitteena on myös vähentää opetushenkilöstön hallinnollista työtä vähentämällä tuen arvioinnissa, päätöksenteossa ja suunnittelussa tarvittavien asiakirjojen määrää sekä keventämällä niiden valmisteluprosessia.

Esitys liittyy valtion vuoden 2025 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan pääsääntöisesti 1.8.2025

Tausta

Peruskoulun oppilaista jo joka neljännellä on tehostetun tai erityisen tuen tarve, ja tilastojen perusteella tuen tarpeet näyttävät kasvavan joka vuosi. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestelmä ei tällä hetkellä toimi kaikkialla siten, että oppilaiden oikeudet toteutuvat. Useat tutkimukset ja selvitykset osoittavat, että oppimisen ja koulunkäynnin tuen toteuttamisessa voimassa olevien normien mukaisesti on epäselvyyttä sekä huomattavaa alueellista vaihtelua. Se, millaisia konkreettisia tukimuotoja sisältyy tuen eri tasoille, vaihtelee kunnittain ja jopa kouluittain.

Tuen asiakirjojen ja hallintopäätöksen valmistelu kuormittaa sekä opettajia että rehtoreita. Asiakirjoja koetaan olevan liikaa ja ne ovat keskenään päällekkäisiä, jolloin resursseja

karkaa tuen antamisesta moninkertaiseen kirjoittamiseen. Tuen asiakirjoihin myös kirjataan tietoa, joka ei ole oleellista tuen järjestämisen kannalta.

Esi- ja perusopetuksen lainsäädännössä on tunnistettu selkiyttämistarve koko oppimisen tuen järjestelmän osalta.

Vastausohjeet vastaanottajille

Opetus- ja kulttuuriministeriö varaa teille mahdollisuuden antaa lausuntonne esitysluonnoksesta. Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa ministeriölle lausuntonsa. Lausunnon voi antaa suomen tai ruotsin kielellä.

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse ministeriön kirjaamoon.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Mikäli et halua rekisteröityä palveluun, lausunnon voi lähettää myös sähköpostitse opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamoon (kirjaamo.okm@gov.fi). Lausunnoissa pyydetään käyttämään viitteenä diaarinumeroa VN/32974/2023.

Ministeriöiden, joilla on käytössä VAHVA, tulee viedä lausuntonsa VAHVAAan asialle VN/32974/2023.

Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä ja ministeriön hankesivuilla.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan 18.6.2024 mennessä

Valmistelijat

Penttilä Marja, hallitusneuvos, marja.penttila@gov.fi, puh. +358295330400

Erja Vitikka, opetusneuvos, erja.vitikka@gov.fi, puh. +358295330085

Merja Mannerkoski, erityisasiantuntija, merja.mannerkoski@gov.fi, puh. +35820 5330325

Marjaana Larpa, hallitusneuvos, marjaana.larpa@gov.fi, puh. +358295330480

Laura Niemi, hallitussihteeri, laura.niemi@gov.fi, puh. +358295330420

Liitteet:

[Hallituksen esitys perusopetuslain muuttamisesta_luonnos_07052024.pdf](#)

[Hallituksen esitykseen sisältyvät pykälät ja rinnakkaistekstit 07052024.pdf](#)

[Paragrafer_sv.pdf](#)

[VN asetus perusopetusasetuksen muuttamisestadocx.pdf](#)

[VN asetus kelpoisuusasetuksen muuttamisesta.pdf](#)

[VN asetus tuntijakoasetuksen muuttamisestadocx.pdf](#)

[Ministeriön asetus opiskelijaksi ottamisen perusteiden muuttamisesta.pdf](#)

[Ändring av förordningen om grundläggande utbildning_sv.pdf](#)

[Ändring av behörighetsförordningen.pdf](#)

[Ändring av timfördelningsförordningen_sv.pdf](#)

[Förordningen om grunderna för antagning av studerande_sv.pdf](#)

Jakelu:

Aineopettajaliitto AOL ry

Aivoliitto ry

Autismiliitto ry

Eduskunnan oikeusasiamies

Elinkeinoelämän keskusliitto

Elmeri-koulut

Enontekiön kunta

Erialaisten oppijoiden liitto ry

Espoon kaupunki

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Etno - Oikeusministeriö

Euran kunta

FDUV

Finlands Svenska Autism- och Aspergerförening rf

Finlands Svenska Läraförbund FSL rf

Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS

Förbundet Hem och Skola i Finland rf

Harjoittelukoulujen rehtorit HARRE ry

Helsingin kaupunki

Helsingin yliopisto

Ihmisoikeusliitto ry

Ilmajoen kunta

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Itä-Suomen yliopisto

Joensuun kaupunki

Jyväskylän kaupunki

Jyväskylän yliopisto

Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitos

Kajaanin kaupunki

Kansaneläkelaitos (KELA)
Karvi – Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
Kauniaisten kaupunki
Kehitysvammaisten tukiliitto ry
Kehitysvammaliitto ry
Kemiön kunta
Kempeleen kunta
Kokkolan yliopistokeskus Chydenius
Kontionlahden kunta
Kotkan kaupunki
KT - Kuntatyönantajat
Kuopion kaupunki
Kuurojen liitto ry
Kynnys ry
Lahden kaupunki
Lapin aluehallintovirasto
Lapin yliopisto
Lappeenrannan kaupunki
Lapsiasiavaltuutetun toimisto
Lastensuojelun Keskusliitto ry
Laukaan kunta
Leppävirran kunta
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Mannerheimin lastensuojeluliitto MLL
MIELI Suomen mielenterveys ry
Moniheli
Mustasaaren kunta
Neurospectrum
Nuorisotutkimusseura ry
Nuorten Akatemia
Näkövammaisten liitto
Opetus- ja sivistystoimen asiantuntijat Opsia ry
Opetusalan ammattijärjestö OAJ
Opetushallitus (OPH)
Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri
Oulun kaupunki
Oulun yliopisto
Pelastakaa Lapset ry
Pesäpuu ry
Pietarsaaren kaupunki
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Porin kaupunki
Porvoon kaupunki
Pro Sophie ry
Romaniasiaain neuvottelukunta
Rovaniemen kaupunki
Saamelaiskäräjät
Saavutettavuuskirjasto Celia
Sairaalaopetus
Samarbetsförbyndet kring funktionshinder fr SAMS

Savonlinnan kaupunki
Sivistystyönantajat ry / Sivista
SOS Lapsikylä
Sosiaali- ja terveysministeriö (STM)
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry
Suomen CP-liitto ry
Suomen erityiskasvatuksen liitto SEL ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen Kuurosokeat ry
Suomen Lukiolaisten Liitto
Suomen Luokanopettajat ry
Suomen nuorisovaltuustojen liitto NUVA ry
Suomen opettajaksi opiskelevien liitto SOOL
Suomen psykologiliitto ry
Suomen rehtorit ry SuRe FiRe
Suomen Vanhempainliitto ry
Suomen varhaiskasvatuksen erityisopettajat SVEOT
Suomen yliopistollisten harjoittelukoulujen yhteistyöverkosto eNorssi
Suomenopettajat ry
Svenska Finlands Folkting
Tampereen kaupunki
Tampereen yliopisto
Tasa-arvovaltuutetun toimisto
Teknologiateollisuus ry
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL)
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Turun kaupunki
Turun yliopisto
Turun yliopisto, Rauma
Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM)
Unicef
Utsjoen kunta
Vaasan kaupunki
Valtion koulukodit
Valtiovarainministeriö (VM)
Vammaisfoorumi ry
Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE
Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö sr
Vantaan kaupunki
Varhaiskasvatuksen opettajien liitto VOL
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto
Yksityiskoulujen liitto ry
Åbo Akademi

Lausunnonantajan lausunto

Onko oppimisen ja koulunkäynnin tuen kokonaisuudistus tarpeellinen?

Onko oppimisen ja koulunkäynnin tuelle määritelty kokonaisrakenne tarkoituksenmukainen?

Onko ennakoivia tukitoimia koskevat sääntelyehdotukset tarkoituksenmukaisia?

Onko oppilaskohtaisia tukitoimia koskevat sääntelyehdotukset tarkoituksenmukaisia?

Onko tuen asiakirjoja ja hallintopäätöstä koskevat sääntelyehdotukset tarkoituksenmukaisia?

Onko teillä täydennettävää esityksen vaikutusarvioihin?

Onko teillä parannusehdotuksia esitysluonnokseen?

Liittäkää oheen max. 1 sivun tiivistelmä lausunnostanne

Voit jättää liitteitä lausunnon yhteyteen. Sallittuja tiedostoformaatteja ovat: pdf, doc, docx, xls,xlsx, ppt, pptx, csv, txt, rtf, zip, jpg, jpeg, png, gif and tif. Liitetiedostojen koko tulee olla pienempi kuin 50 Mb.

Pirhonen Eeva-Riitta
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Penttilä Marja
Opetus- ja kulttuuriministeriö